

Træna 2030

KOMMUNEPLAN

Samfunnsdel

TRÆNA = LIVSKRAFT, KREATIVITET
OG MANGFOLD

TRÆNA = LIVSKRAFT, KREATIVITET OG MANGFOLD

Træna 2030
Kommuneplan
Samfunnsdel

Vedtatt i Træna Kommunestyre 20.04.2017
SAK: 5/17

Foto forside: Kathrine Sjørgård 2016

INNHOILDSFORTEGNELSE

1. FORORD	5
2. INNLEDNING	5
ARBEIDSPROCESS, MEDVIRKNING OG DIALOG	7
3. VISJON	9
TRÆNA = LIVSKRAFT, KREATIVITET OG MANGFOLD	9
4. TRE HOVEDMÅL	10
555 FASTBOENDE TRÆNVÆRINGER	10
ET ALLSIDIG NÆRINGSLIV.....	10
TRÆNA SOM ROLLEMODELL FOR GODE SMÅSAMFUNN.....	11
5. SATSINGSOMRÅDER, DELMÅL OG STRATEGIER	12
BOSTEDSATTRAKTIVITET (LIVSFASEPERSPEKTIV)	13
NÆRINGSLIV I UTVIKLING (SYSSELSETTING & NÆRINGSLIV)	15
MILJØSMART ØYSAMFUNN	19
KOMMUNIKASJON OG INFRASTRUKTUR	20
TRÆNA KOMMUNE SOM ORGANISASJON	22
6. AREALBEHOV OG FØRINGER FOR AREALBRUKEN	24
7. SAMFUNNSDELENS SATSINGSOMRÅDER OG TRÆNA KOMMUNES PLANSYSTEM	26

1. FORORD

Å spå er svært vanskelig – særlig om fremtiden. Ordene og uttrykket kjenner vi godt. Vi har hørt det mange ganger og vi kjenner også sannheten ved dette. Samtidig er det viktig at man tenker igjennom hva vi ønsker og hva vi vil med fremtiden vår. Dersom vi ikke gjør det, vil fremtiden innhente oss og da er det vi som styres av tidsfaktoren og vi vil alltid henge etter når noe skjer.

Det er svært viktig å vite hva vi vil med vår kommune. Derfor er det viktig å ha en kommuneplan på plass. Vi må stake ut retningen vi vil at vår kommune skal gå mot og vi må ville gå i den utpekte retningen dersom vi ønsker å styre utviklingen i den retningen vi har valgt.

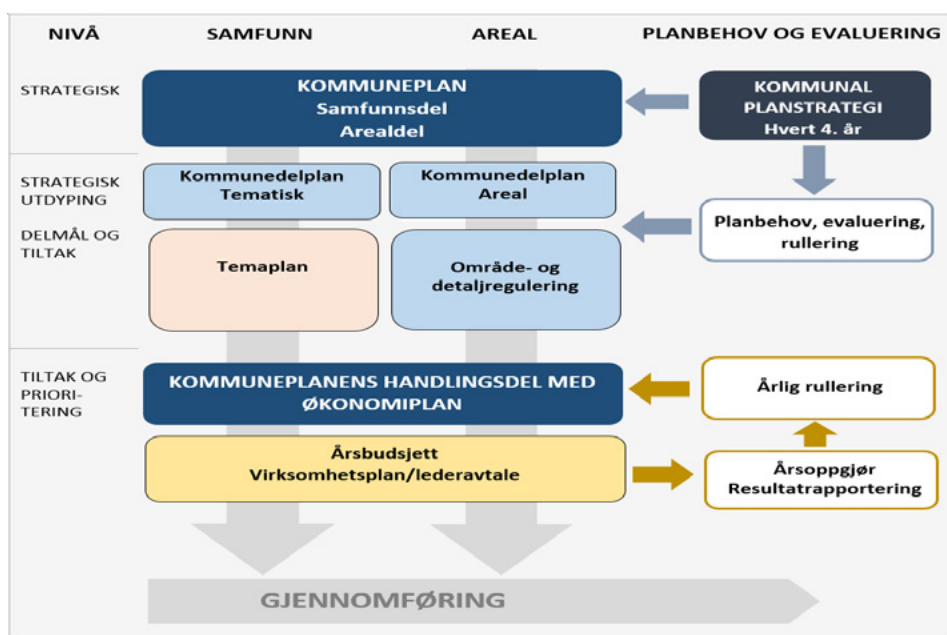
Samfunnsplanen skal bidra til å peke ut diverse delmål vi ønsker å oppnå de kommende årene. Neste ledd er å finne frem til de rette tiltak for å nå de mål vi har satt oss. Dette er noe vi må gjøre sammen – kommunen vi lever og bor i er vår – den er for oss alle som bor her. Derfor må vi også være sammen om å utvikle Træna kommune.

Træna kommune

Per Pedersen
ordfører

2. INNLEDNING

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan, målsettingen er at den skal være et STYRINGSVERKTØY i et plansystem og ikke bare en enkeltplan eller en medvirkningsarena.

Hovedhensikten er å gi kommunen, ved kommuneplanens samfunnsdel, et verktøy for kommunens helhetlige planlegging i et langsiktig perspektiv. I denne planen ser vi mot Træna i 2030. Samfunnsdelen har to hovedinnretninger:

- Trænasamfunnet
- Træna kommune som organisasjon

Gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Spesielt viktig er dette for sentrale samfunnsforhold som folkehelse, barn og unge, integrering, næringspolitikk m.m.

Kommuneplanen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

I samfunnsdelen kan det også legges føringer for kommunens utbyggingspolitikk, det kan gis føringer for arbeidet med kommuneplanens arealdel og annen arealplanlegging. Den skal beskrive arealbehov, og gi føringer for arealbruken.

Samfunnsdelen har to hovedinnretninger; kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Dette betyr at det ikke bare er kommunen som organisasjon vi planlegger for, men også hele samfunnet (altså VI som bor og kommer til å bo og arbeide med base Træna).

Sammen skal vi arbeide MÅLRETTET og STRATEGISK basert på fakta, muligheter og utfordringer for å nå en ønsket utvikling. Det har derfor vært viktig å se på:

HER ER VI (Nå-status)

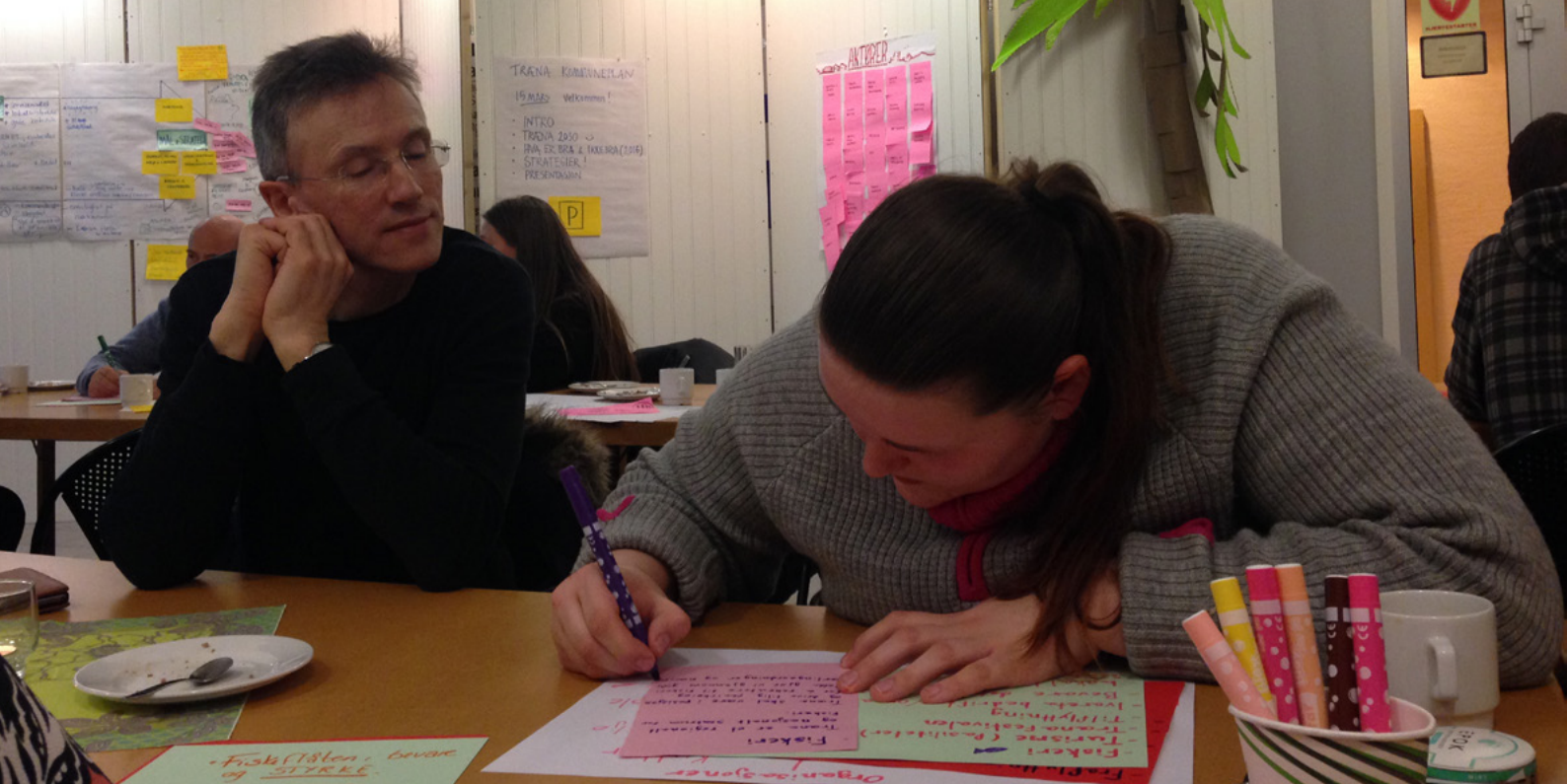
Kunnskapsgrunnlaget våren 2016 med tilhørende Planstrategi 2016 – 2020

HVOR VIL VI (Hovedmål)

Med tilhørende satsingsområder med delmål og strategier. Her har vi fokusert på «Hva ønsker vi skal kjennetegne oss?» «Hva slags samfunn skal vi være?» «Hvor må vi spesielt ha oppmerksomheten for å nå våre mål?»

SLIK GJØR VI (Strategier)

Strategiene har vi koblet mot de enkelte delmål for så å kunne se på hvilke tiltak som best kan føre oss i ønsket retning. Tiltakene er ment å utvikles og innarbeides i det fireårige handlingsprogrammet hvor dette kostnadsberegnes og til slutt prioriteres i det årlige budsjettokumentet.

Workshop Husøy, 15 mars 2016. Foto: Moa Björnson

ARBEIDSPROCESS, MEDVIRKNING OG DIALOG

Arbeidet med en ny Kommuneplan startet opp på nytt i januar 2016. En arbeidsgruppe sammensatt av politiske representanter og administrasjon har fulgt arbeidet. Det har fra starten vært viktig å få frem hele Trenasamfunnets kunnskaper, tanker om fremtiden og historiske erfaringer, derfor har medvirkning fra innbyggerne vært prioritert.

Det har vært en interaktiv prosess hvor den administrative gruppen vekselvis har arbeidet selvstendig for så å ha dialogprosesser med politikere og innbyggere.

Arbeidet har blant annet bestått i:

- Formannskapet har vært styringsgruppe i utviklingen av Kommuneplanen og har gjennomgått workshops og arbeidsprosesser.
- 2 åpne workshops, en i Selvær og en på Husøy ble gjennomført med godt oppmøte
- Planstrategi med tilhørende kunnskapsgrunnlag (K-sak 24/16) ble utarbeidet som et utgangspunkt for hva vi vet om Træna anno våren 2016. Kunnskapsgrunnlaget er basert på publisert statistikk som finnes om Træna, informasjon fra næringslivet og fra aktører utenfra Træna, som for eksempel Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland.
- 2 ledersamlinger har blitt gjennomført med administrasjonen i Træna kommune for å samle sektorledernes og andre nøkkelpersoners strategiske syn på utviklingen

- En ROS-analyse for Trænasamfunnet har blitt gjennomført. En øvelse som ga en god oversikt over sårbarhet og risiko i kommunen.
- Utviklingsprosjektet i Træna med sin Ressursgruppe har bidratt i arbeidet
- Øykommuneprosjektet som tidligere ble gjennomført, med bakgrunn i Kommunereformen, har også vært nyttig i arbeidet. Det resulterte i en rapport fra bygdeforskning (1/2015) som har blitt brukt i arbeidet med kommuneplanen.
- Ungdommer i skolen har deltatt via workshop i skoletid

Etter felles prosesser og dialog har styringsgruppen sammen med den administrative arbeidsgruppen landet på tre hovedmål og fem satsningsområder, som skal føre oss i ønsket retning, samt en visjon som vi skal strekke oss etter.

Folkeworkshop Husøya og Selvær. Foto: Moa Björnson

Foto: Moa Björnson

3. VISJON

TRÆNA = LIVSKRAFT, KREATIVITET OG MANGFOLD

En visjon er et bilde på den fremtiden vi ønsker. Det skal være noe å strekke seg etter og hovedmålsettingene og strategiene skal møte «gapet» mellom visjon og dagens situasjon.

Flere ser til Træna allerede i dag når det gjelder å ha en stabil bosetting og at vi er innovative. Det betyr at vi må fortsette å videreutvikle oss og møte fremtidige behov og utfordringer.

Vi vil for alltid være et av «Landets eldste fiskevær» og fiske vil helt sikkert også i fremtiden være vår hovednæring, men vi ønsker også å være et livskraftig samfunn som ser muligheter. Vi ønsker så absolutt å være et samfunn som har en allsidighet; i næringsliv, i kulturlivet, og blant dem som bor og besøker øyene. Og med en kontinuerlig prosess der vi stadig endrer forbedrer og skaper nye kvaliteter. Med det vil vi være et godt eksempel for oss selv og en rollemodell for andre småsamfunn.

Med visjonens slagord ”Træna = livskraft, kreativitet og mangfold” skal vi minne oss selv på at vi må være åpne for nye idéer og se de mulighetene som er å finne i et moderne og mangfoldig samfunn.

Foto: Sonja Langskjær

4. TRE HOVEDMÅL

555 FASTBOENDE TRÆNVÆRINGER

Befolkningsanslaget i år 2030 er selv sagt forbundet med usikkerhet. Kunnskapsgrunnlaget vårt viser at innbyggertallet har vært forholdsvis stabilt over tid, men allikevel er stabiliteten ikke en selvfølge. Træna er et lite samfunn, som på lik linje med mange andre steder langt unna sentrale strøk, sliter med de strukturelle forutsetningene. Allikevel ser vi at bostedsattraktiviteten er høy. Et av våre hovedmål er å ha en jevn og stabil befolknings-utvikling hvor vi vokser og blir 555 fastboende. Med et slikt folketall mener vi det blir en bedre forutsigbarhet i kommunal service og stabile økonomiske rammebetingelser.

ET ALLSIDIG NÆRINGS LIV

I 2030 er Træna et øysamfunn med et næringsliv som er allsidig og som står på flere bein. Historisk er Træna et av de eldste fiskerisamfunn i landet og vi mener at fisk og sjømat fortsatt vil være vår hovednæring i 2030. Vi bor med hav rundt oss på alle kanter og lever av det havet gir. Med havet, naturen og kulturen som ressurser skapes et godt næringsgrunnlag for et bredt spekter av bedrifter.

HOVEDMÅL

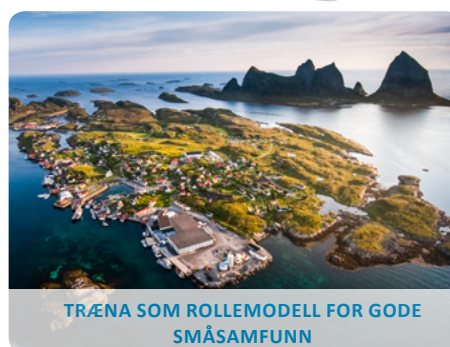

Foto: til venstre: Maja Atterstig, over: Moa Björnson, nederst: Hans Petter Sørensen

Et allsidig næringsliv er viktig for å redusere sårbarheten ved konjunktorendringer eller plutselige forandringer som rammer en bransje. Det innebærer at vi har en havbruks- og fiskerinæring hvor også foredling skjer, at vi har en industri som videreutvikles og at nøkkelfunksjoner som håndverks- og andre installasjonstjenester er etablert i vår kommune. Det innebærer også at vi har en god servicenæring, med lokal handel og lokale produkter, og at turisme- og opplevelsesnæringen øker hele året. Et allsidig næringsliv innebærer også at det finnes flere kompetansearbeidsplasser og at det er attraktivt å være gründer.

TRÆNA SOM ROLLEMODELL FOR GODE SMÅSAMFUNN

Træna er en av Norges minste kommuner og vil fortsatt være liten i 2030. Allikevel kan Træna være et forbilde for andre små, og også store samfunn. Det betyr at vi selv styrer utviklingen av vårt eget samfunn, og at vi ikke ser oss som offer for omverdens forandringer.

Som øysamfunn kjenner vi våre kvaliteter og vi er samtidig bevisst våre svakheter. Vi benytter fordelene ved å være et lite samfunn og mestrer utfordringene sammen. Træna har en beliggenhet med ekstreme avstandsulemper og begrenset båt-kommunikasjoner til fastlandet. Til tross for dette er vi ikke isolert. Vi er åpne for nye næringer, mennesker, kulturer og nye prosesser. Vi utfordrer oss hele tiden til å utvikles som øysamfunn og som organisasjon. I 2030 benyttes Træna ofte som et eksempel på et lite og godt samfunn med høy livskvalitet og med spennende fremdrift, som andre kan lære av og som stadig lær av andre.

5. SATSINGSOMRÅDER, DELMÅL OG STRATEGIER

Med utgangspunkt i hovedmålene har vi spesifisert 5 satsingsområder som krever særlig oppmerksomhet for å lykkes med å nå den utvikling vi ønsker. I prosessen har vi lagt vekt på de utfordringer som krever en felles plattform, samhandling mellom flere kompetanseområder og samtidig fokusert på det som kommunen selv kan håndtere og gjør noe med, enten via aktiv styring eller påvirkning.

Utpeking av satsingsområder innebærer at det er noen områder som skal ha særskilt oppmerksomhet og ressurser i denne planperioden (mot år 2030). Det betyr ikke at vi ikke skal gjøre de andre tingene også, men ved å ha fokus på disse fem områdene mener vi at vi vil kunne planlegge og styre vårt samfunn i ønsket retning. Disse fem områdene er:

- Bostedsattraktivitet (livsfaseperspektiv)
- Næringsliv i utvikling (sysselsetting & næringsliv)
- Miljøsmart øysamfunn
- Kommunikasjon og infrastruktur
- Træna kommune som organisasjon

Foto: Alma Sandøy

Foto: Jonas Adolfsen, RAK Arkitekter

BOSTEDSATTRAKTIVITET (LIVSFASEPERSPEKTIV)

Træna har satt seg som mål å ha 555 aktive fastboende Trænværingar i 2030. Medvirkning fra arbeids- og samfunnslivet for å skape bostedsattraktivitet i et livsfaseperspektiv er viktig for å få dette til.

Attraktivitet er evnen til å tiltrekke seg nye innbygger, arbeidskraft og besøkende. Det har blitt stadig viktigere i en tid da urbanisering gjør at noen steder minsker drastisk, samtidig som noen øker markant. Tradisjonell næringsutvikling, hvor hovedfokus er å øke antall arbeidsplasser er ikke lenger tilstrekkelig for å framstå som attraktiv. Stedsattraktivitet er en sammensatt palette av verdier av forskjellig art; næringsliv, kulturliv, natur, mangfold og rørelse.

Telemarkforskning har i sitt TF-notat 2/2016 «Attraktivitet, arbeidsplasser og verdiskapning» definert attraktivitet som et steds evne til å skape vekst utover det som er forventet ut fra de strukturelle forholdene. Det er altså en vekst som er skapt innenfra, fra stedet selv.

Det er folk som skaper steder, ikke bare gjennom sitt antall, men også ved sine holdninger og handlinger. Innbyggernes deltakelse i utviklingen av samfunnet er avgjørende og kultur er en fellesnevner hos mange av de lokalsamfunnene som lyktes best. Dette ser vi ikke minst gjennom de felles innsatser som har skapt Trænafestivalen.

En av konklusjonene herfra er at attraktivitet ikke skapes av at et sted «har noe» som f.eks et godt kulturtilbud eller mange arbeidsplasser. Attraktivitet skapes av at et sted forbedrer noe eller skaper noe nytt. Steder som ønsker å være attraktive må da ha en kontinuerlig prosess der de stadig endrer, forbedrer og skaper nye steds kvaliteter. Dette er det vanskelig å se for seg kan gjøres av kommunen eller andre offentlige instanser alene. Da må en skape et samarbeid der det offentlige, næringslivet, frivillighet og befolkning samarbeider.

Delmål (Slik vil vi ha det)	Strategier (Hvordan gjør vi det)
Vi har attraktive boliger til både leie og eie tilpasset flere målgrupper	<ul style="list-style-type: none"> – Vi skal ha byggeklare tomter til selvbyggere, til kommunal bygging samt til hytter – Vi skal kunne tilby rimelige gode boliger til unge voksne – Åpenhet for nye måter å bygge og bo på – for eksempel å kombinere næringsvirksomhet, bolig og utleie. – Boligpolitisk temaplan rulleres annet hvert år
Vi er et mangfoldig og inkluderende samfunn hvor innbyggere velger å bli	<ul style="list-style-type: none"> – Vi har en aktuell og oppdatert temaplan for bosetting av flyktninger – Tilflytterstrategi med informasjon og hjelp til dem som flytter til/oppholder seg i kommunen – Alle innbyggere skal være folkeregisterført i Træna
Vi er et kreativt samfunn hvor kultur i alle former skjer	<ul style="list-style-type: none"> – Sikre og videreutvikle Trænafestivalen som innovativ kulturaktør ved samarbeidsavtale med kommunen – Sørge for at det finnes et mangfold av møteplasser for flere målgrupper – Kulturminneplan utarbeides i samarbeide med Helgelands Museum – Bred samhandling mellom kommunen og frivillige organisasjoner ved tilbud om årlige samarbeidsmøter
Vi har et godt og trygt samfunn å vokse opp i	<ul style="list-style-type: none"> – Tverrsektoriell oppvekstplan – Temaplan for trafikksikkerhet – Rusmiddelpolitiske retningslinjer gjennomgås hvert fjerde år
Vi er en helsefremmende kommune	<ul style="list-style-type: none"> – Årlig rulling av temaplanene for folkehelse og fysisk aktivitet – God legedekning ved egen kommunalt fastansatt lege – Lavterskeltilbud med nærmiljøanlegg med fokus på fysisk aktivitet – Tilrettelegg for å benytte hele øykommunen til aktivitet og naturopplevelser – Helsestasjon for alle aldersgrupper

Indikatorer:

Antall nybygg/totalrenoveringer av boliger per år

Andel hus med helårsboende

Antall innbyggere folkeregisterført i kommunen

Antall til- og utflyttere

Antall aktive frivilligorganisasjoner

Andel innbyggere med annen etnisk herkomst enn norsk

Gjennomsnittsalder av innbyggere

Antall nasjonale og internasjonale temadager i året og antall deltakere på disse

Foto: Moa Björnson

NÆRINGS LIV I UTVIKLING (SYSSELSETTING & NÆRINGS LIV)

De globale og nasjonale utviklingstendensene påvirker også et lite samfunn som Træna. Det globale markedet vitner om at sjømat vil bli mer og mer viktig og når kvaliteten i havet på andre siden kloden svikter, ser vi at så vel fiskeri-, som havbruk- og sjømatnæringen i Norge har et fortrinn.

Norge er en av verdens største sjømatnasjoner, i Nord-Norge har fiskeri historisk sett vært en dominerende næring og Træna er kjent for å være et av landets eldste fiskerisamfunn. Det har over tid vært, ikke bare den viktigste, men også den eneste næringen i Træna, av en viss størrelse.

Trænas største ressursbank er havet og det som høstes der. Men et alt for ensidig næringsliv er sårbart for forandring, derfor er et av satsingsområdene å utvikle et mer allsidig næringsliv. Det betyr at vi blant annet skal øke den eksisterende fiskeri- og havnæringen, samtidig som vi ivaretar det tradisjonelle fisket og tilrettelegger for utvikling av de øvrige bransjene.

Trænas avstandsullemper gjør at vi ikke kan basere sysselsettingen på dagpendling, og at tjenester som skal leveres til øyene er kostbare. Derfor må vi være attraktive for næringsetableringer og vi må kunne tilrettelegge for gründere, slik at bredden av tjenester kan tilbys her ute og at viktige nøkkelfunksjoner finnes lokalt.

Vi har mange selvstendige næringsdrivere og en befolkning som er sammensatt av flere ulike nasjonaliteter, med ulike utdanningsbakgrunn og kunnskap. For å være et attraktivt sted for næringsetableringer er det viktig å kunne tilby ulike kompetansearbeidsplasser, både innen privat og offentlig sektor.

Opplevelsesnæringen er en voksende næring i Nord-Norge - og Helgeland viser en særlig positiv utvikling. Besøksnæringen i Træna skal ha samme utviklingskurve. Som

en av de mest særpreget stedene i Nordland, med en spennende historie, en flott natur og et rikt kulturliv har Træna et godt utgangspunkt for vekst innen opplevelsesnæringen. Trænafestivalen er en av de viktigste aktivitetene som har bidratt til at Træna er satt på kartet. Et springende punkt for fortsatt utvikling av opplevelsesnæringen er å kunne tilby et variert tilbud av overnattingsmuligheter.

Landbruket på Træna er begrenset men vel så viktig, også i forhold til kulturlandskapet. Gjennom lokalt landbruk og fiskeri/havbruk har Træna en mulighet å sats på foredling og produksjon av lokale produkter for salg i et nærmarked.

Verkstedindustrien på Træna er basert på verkstedtjenester, anleggstjenester, oljevern og beredskap. Denne industrien har mulighet til å vokse ved strategisk satsing på nye kompetanseprosjekt og posisjonering i regionen.

Med et næringsliv som følger de globale trendene i verden, som ligger i forkant når forandringer skjer og som er gode på å samarbeide og samhandle blir Træna et dynamisk og attraktivt sted for næringsutvikling av flere slag.

Delmål (Slik vil vi ha det)	Strategier (Hvordan gjør vi det)
Vi har nye arbeidsplasser innen havbruk, landbruk og videreforedling	<ul style="list-style-type: none"> - Styrke kommunens rolle som samfunnsutvikler og tilrettelegger for næringsutvikling - Videreutvikle utviklingsprosjektet sett i sammenheng med næringslivets behov - Synliggjøre lokalt og regionalt arbeidsmarked for å fremme bevisst rekruttering - Vi har en aktuell og oppdatert havneplan
Det er attraktivt å være fiskere i Træna	<ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelegging for lokale fiskere og fiskere som ønsker å etablere seg her - Fremme et godt fiskerimiljø gjennom samhandling mellom kommune næringsliv og frivillige organisasjoner - Arbeide for å beholde redningsskøyte og kystovervåkning
Det er attraktivt å være gründer/etablere virksomhet på Træna	<ul style="list-style-type: none"> - Ha oppdaterte og tydelige retningslinjer for tildeling av midler fra næringsfond - Veiledningsteam for gründerne/etablerere.
Vi videreutvikler industri- og servicenæringen	<ul style="list-style-type: none"> - Hjelp til etablering av nødvendige håndverks- og installasjonstjenester - Samhandling mellom kommune og næringsliv for å utvikle nye kompetanseprosjekt - Beholde og videreutvikle oljevernkompetansen

<p>Turisme- og opplevelsesnæringen er en voksende sektor i det lokale næringsliv</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiv tilretteleggelse for aktører som ønsker å utvikle reiseliv- og opplevelsestilbud på Træna - Samarbeide med andre aktører på Helgeland og i Nordland for å øke reiselivet - Markedsføre våre attraksjoner og tilrettelegge for attraktive kultur/opplevelsestilbud hele året - Videreføre Artist in Residence og lignende prosjekter - Åpenhet for nye kunstinntallasjoner
<p>Trænaprodukter produserer og finnes på markedet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Samle næringsaktører i ett eller flere fellesbygg - Videreutvikle samarbeidsprosjektet «Opplev Træna» og utvikle en felles produktprofil - «Ureist» mat produseres og spises på Træna
<p>Vi har attraktive overnattingstilbud for flere målgrupper</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiv tilrettelegging gjennom å synliggjøre muligheten for etablering på Træna - Vi skal ha byggeklare tomter til etablering av overnattingssted - Vi tilbyr hjelp til eksisterende aktører som vil utvikle sin næring
<p>Vi har kompetansearbeidsplasser i både offentlig og privat virksomhet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Synliggjøre lokalt og regionalt arbeidsmarked for å fremme bevisst rekruttering - Samhandling mellom kommune og næringsliv for å utvikle nye kompetanseprosjekt - Kontinuerlig dialog med næringslivet - Kartlegg kompetanse til tilflyttere

Indikatorer:

Antall sysselsatte i utvalgte næringer: industri, jordbruk og fiske, varehandel/hotell og restaurant

Antall registrerte yrkesfiskere

Antall lærlinger i privat og offentlighet virksomhet

Antall lokalproduserte produkter tilgjengelige for lokale konsumenter

Antall overnattingstilbud og antall sengeplasser

Foto: Moa Bjørnson og Alex Asensi

Foto: Jan Helge Andersen

MILJØSMART ØYSAMFUNN

I statens forventningsdokument til regional og kommunal planlegging, er det blant annet sagt «For å hindre alvorlige klimaendringer må vi i årene som kommer forberede oss på en langsiktig omstilling til et lavutslippssamfunn.»

Træna har som øysamfunn langt ut på Helgelandskysten en naturlig geografisk avgrensing. Det å befinne seg på kanten av storhavet og være rammet av vind og vær gjør at Trænasamfunnet er bevisst naturens krefter, klimaet og kan merke forandringer som skjer.

Som et lite øysamfunn er det også naturlig å tenke bæredyktighet i praksis dersom alt som produseres og konsumeres ute hos oss også blir her, med mindre det aktivt blir fraktet bort som avfall.

Kommuneorganisasjonen, næringslivet og privatpersoner har alle et ansvar for å bidra til det å ikke overforbruke naturens ressurser. I Træna nyttiggjør vi oss av energi fra vannkraft, vi har landets laveste bilhold og vårt drikkevann er avsaltet havvann. På tross av dette er vårt elforbruk høyt. Dette skyldes i hovedsak fiskeindustrien. Selv om bilholdet er lavt, ser vi en økning i trafikken. Vi er avhengig av båt for transport til og fra fastland og her er det et stort potensiale for å prøve ut nye miljøsmarte løsninger.

Når det gjelder langsiktig miljø- og bæredyktig utvikling skal vi ligge i forkant og peke ut en retning som gjør at vi hele tiden strekker oss etter å være et miljøsmart- og klimasmart samfunn. Vi strever etter å leve opp til miljømålene som settes nasjonalt. Vi ønsker velkommen nye teknologiske løsninger og er gjerne med å teste ut nye miljømessige tiltak som forskningen trenger utprøving av.

Delmål (Slik vil vi ha det)	Strategier (Hvordan gjør vi det)
Vi er et miljøbevisst samfunn hvor innbyggere, bedrifter og kommune tar ansvar for miljøet	– Årlig rullering av Trænas handlingsdel i vedtatt kommunedelplan Klima og energi.
Vi jobber aktivt for å få til miljøsmarte transportløsninger i fremtiden	– Vi ønsker velkommen til forskere, næringsaktører eller andre kompetanseprosjekt som vil bruke Træna som utviklingsarena/pilotområde
Vi har vindkraft i Træna	– Tilrettelegging for aktører som vil etablere vindkraft

Indikatorer:

Antall elbiler i kommunen

Antall biler per 100 innbyggere

Antall miljøtiltak

Foto: Jan Helge Andersen

KOMMUNIKASJON OG INFRASTRUKTUR

Træna med sine 33 nautiske mil til havs, ligger langt unna det som defineres som sentrale strøk. Beliggenhet kan både være en styrke og en svakhet. I så måte kan vi betraktes som et perifert samfunn, men det er viktig å poengtere at vi ikke er ett isolert samfunn. Kommunikasjon og god infrastruktur er noe av de viktigste rammebetingelsene for vår eksistens på Træna, både i forhold til det å bo her, i forhold til det etablerte næringslivet og i forhold til satsing på nye næringsområder, blant annet turisme.

Uten båter, ferger og korresponderende samband på fastlandet hadde det ikke vært mulig å opprettholde et samfunn her ute. Men med god kommunikasjon kan Trænas avstandsulemper snus til fordeler. Trænas attraktivitet ligger naturlig i beliggenheten inntil det stormende storhavet og det faktum at vi er lengst ut på kysten. For alle typer utvikling i øysamfunnet er det alfa og omega at kommunikasjonen planlegges bevisst.

For å kunne opprettholde et godt transporttilbud og møte fremtidens behov i næringsliv og blant befolkningen, både mellom kommunens øyer og til og fra Træna, kreves det at vi jobber pro-aktivt og i forkant med hvordan vi ønsker å ha det. Stabilitet og forutsigbarhet er viktige nøkkelord.

Delmål (Slik vil vi ha det)	Strategier (Hvordan gjør vi det)
Forutsigbar og stabil kommunikasjon med fastlandet	<ul style="list-style-type: none"> – Innarbeide strategier på opprettholdelse og utvikling av samferdselstilbudet – Innarbeide strategier for tilrettelagt dags-pendling i regionen/lokalt – Strategiske samarbeider med andre øysamfunn innenfor reiseliv og transport
God frekvens på lokal kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> – Beholde lokal båt som trafikkerer alle bebygde øyer i kommunen – Vi har en oppdatert og aktuell havneplan som sikrer en god infrastruktur i kaie- og havneområder
Bredbånd og telekommunikasjon til alle på Træna	<ul style="list-style-type: none"> – Arbeide for finansiering av oppdaterte tjenester (4G med mer) i hele øysamfunnet

Indikatorer:

Antall ukentlige avganger mellom Træna og regionsentra

Antall ukentlige avganger til og fra nærliggende øyer

Antall daglige avganger mellom Husøy og Selvær

Antall ukentlige avganger mellom alle bebygde øyer i Træna

Dekningsgrad for nettilgang

Foto: Kent Sørvik

Foto: Moa Björnson

TRÆNA KOMMUNE SOM ORGANISASJON

Træna kommune er en av Norges minste kommuner, noe som vi også i fremtiden kommer til å være. Et enstemmig kommunestyre fattet i møte 11.12.2015 sak 48/15 følgende vedtak:

I forbindelse med kommunereformen, vedtar Træna kommunestyret at Træna kommune skal bestå som egen kommune.

Bakgrunnen for dette vedtaket er at Regjeringen høsten 2014 inviterte landets kommuner til å delta i et reformarbeid med følgende mål:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Et av regjeringens ønsker er å gi flere oppgaver til større og mer robuste kommuner.

Fylkesmennene i de ulike fylkene ble gitt i oppdrag å legge til rette for og å koordinere gode lokale prosesser.

Fylkesmannen i Nordland vurdere i sin tilrådning om kommunestruktur 29. september 2016 side 62 at "Træna med sine rammebetingelser vil ha store utfordringer med å innfri målene i reformen i et langtidsperspektiv ved å fortsette som egen kommune.

Trænas beliggenhet med ekstreme avstandsulemper og dårlig fastlandsforbindelse gjør det nødvendig med en stedlig ledelse på øya uavhengig av kommunestruktur. Basisjenestene må leveres der folk bor og det må opprettholdes en beredskap på øya som trykker både innbyggere og næringsliv.”

Træna Kommune skal yte lovpålagte tjenester, samtidig som det skal kommunisere godt og tydelig med innbyggerne og være en god arbeidsgiver for de ansatte.

Som en liten kommune mener vi at vi kjenner godt vår styrke og vår svakhet og at vi hele tiden jobber med å utvikle oss til å være den beste versjonen av oss selv. Dette mener vi at vi best kan klare ved å være en egen kommune og ikke en del av en større kommune som geografisk ligger langt unna.

Delmål (Slik vil vi ha det)	Strategier (Hvordan gjør vi det)
Kompetanse og kvalitet i tjenestetilbudet	<ul style="list-style-type: none"> – Videreutdanning og kompetanseheving av ansatte på bakgrunn av opplæringsplan for kommunalt ansatte – Bevisst rekruttering på bakgrunn av kompetansebehov
Nye måter å løse oppgaver på – Træna kommune som rollemodell	<ul style="list-style-type: none"> – Kartlegging av ressurser for å mobilisere samfunnet mtp krisehåndtering – Vi planlegger og driver relevant utviklings- og innovasjonsarbeid – Vi samarbeider med andre øy- eller småsamfunn – Vi ønsker velkommen til forskere, næringsaktører eller andre kompetanseprosjekt som vil samarbeide og bruke Træna som utviklingsarena
Vi er tilgjengelige og kommuniserer tydelig med innbyggere og ansatte	<ul style="list-style-type: none"> – E-kommune – Fokus på åpenhet, innsyn og deltakelse i sentrale prosesser
Begge kjønn er representert på alle nivåer	<ul style="list-style-type: none"> – Bevisst rekruttering i annonsering av ledige stillinger

Indikatorer:

Antall samarbeidsprosjekter

Antall relevant utviklings- og innovasjonsarbeider/prosjekt

Kjønnsbalanse i kommuneorganisasjonen

Kjønnsbalanse ved nyrekruttering

6. AREALBEHOV OG FØRINGER FOR AREALBRUKEN

Kommunens arealplanlegging skal ha en forankring i samfunnsplanleggingen og trekke i samme retning.

Areadelen gir føringer for bruken av vårt felles areal i kommunen. Samfunnsplanen med satsingsområder, delmål, og strategier danner grunnlag for arealdelens utforming og bevisste føringer. I arealplanens kart over det fysiske miljøet, vil man gjenkjenne de satsinger og prioriteringer som er blitt løftet frem i samfunnsdelen. Trænasamfunnets utvikling innen næringsliv, kulturliv og helse de kommende år innebærer også en utvikling av vårt fysiske miljø.

Med Træna kommunes satsinger på bostedsattraktivitet kreves det at det avsettes areal til ulike boliger; til helårs- til fritids- og til næringsformål. Boligutvikling skal skje med en fortetting, hvor kvalitative boligmiljøer kan tilbys. Vi skal så langt det lar seg gjøre unngå å bli for avhengige av bil. Husøy og Selvær er primære områder for boligbygging. For hyttebygging er samtlige øyer aktuelle, men nyetableringer skal gjøres med hensyn til kultur- og naturverdier.

Sentrumsutvikling i Træna er viktig og vil være med på å forsterke stedattraktiviteten Træna. Her er inngangsporten til Træna viktig, med attraktive og ryddige kaiområder både på Husøy og i Selvær. All etablering skal ses i sammenheng med ønsket sentrumsutvikling, hvor tilgjengelige miljøer er viktig, hvor kontakten til vannet prioriteres, og hvor koblinger mellom sentrale punkter sees. Tetthet prioriteres med bakgrunn i at der folk samles og møtes vil det oppstå kontakt og samhandling.

Bruk av kai og havn til forskjellige formål (turisme, fiskeri, transport) vil reguleres i tråd med attraktiv sentrumsutvikling og for å oppnå et godt miljø for fiskere. Andre funksjoner som redningsskøyte og kystovervåkning skal ses i sammenheng med dette.

Kulturmiljøet er også viktig, det ser vi ikke minst for våre festivaler. Arealer for festivaler skal sikre en langsiktig tilrettelegging av områder som tilpasses den slags aktiviteter. Andre typer av kulturaktiviteter som trenger areal skal fremmes og det skal være åpent for kunstinntallasjoner. Kulturminner i natur og bebyggelse med kulturhistoriske verdier skal ivaretas.

Etablering av overnattingssted prioriteres i samfunnsplanen og områder for slik etablering utpekes i arealdelen.

Det skal være enkelt å velge helsemessig og miljømessig transportmiddel til foran bilbruk. Areal for parkering og ladestasjon for elbiler pekes ut på Selvær og Husøy. Trafikksikkerhet skal innarbeides i alle nye planer. Dette betyr bla å sikre gang og sykkelveier i all fortetting. God helse fremmes også gjennom god tilgang på fysisk aktivitet i nærmiljø. Friluftsområder med turområder skal sikres og nærmiljøanlegg er viktig å planlegge for. Natur, landbruk og friluftsliv skal ses i sammenheng. Lokaler for

møteplasser og fritidstilbud for grupper i alle aldrer er viktig. Ungdommer skal særlig prioriteres.

Næringslivets utvikling er avhengig av gode lokaler og til det trengs en gjennomtenkt arealbruk. I dag savner vi både lokaler for industri-, fiskeri- og videreforedling, samt for nyetableringer innen kultur- og opplevelsesnæring. Næringslokaler trengs så vel for store som for små aktører. Det er et variert behov for både grov industri, verksted, mindre produksjon, mat/kjøkken, til større anlegg for besøksnæring, hotell/overnatting, kontor og konferanse. Behovene er fremtredende i hele kommunen. En bevisst strategi trengs for å skape miljøer hvor utveksling kan skje mellom næringsdrivere innen samme eller liknende bransjer. Areal for vindkraft pekes ut på Selvær ifølge tidligere reguleringer.

Føringer i Kystsonenplan og Tiltaksplan for vannområde Rødøy, Lurøy, Træna må hensyntas ved utarbeiding av arealplanen, det samme må Havneplanen og allerede regulerte områder.

Foto:oven til venstre Lars Korvald, til høyre: Jan Helge Andersen, nedenfor: Alex Asensi

7. SAMFUNNSDELENS SATSINGS- OMRÅDER OG TRÆNA KOMMUNES PLANSYSTEM

Satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel vil gi viktige føringer for oppfølging gjennom videre planlegging innenfor kommunens plansystem.

Satsingsområdene følges, som tidligere skissert, av delmål (Hvordan har vi det?) og strategier (slik gjør vi det) til hvert delmål.

Det skal, som skissert i kapittel fem, ikke være tiltak i kommuneplanens samfunnsdel. De utvikles gjennom fag og temaplaner, det fire årlige handlingsprogrammet hvor de kostnadsberegnes og innarbeides og til slutt prioriteres i det årlige budsjettokumentet.

Satsingsområdene gir føring for arbeidet med fag- og temaplaner og «kvitteres ut» i handlingsdel med økonomiplan.

For å sikre en nødvendig og reell kobling mellom samfunnsdelen og handlingsdel med økonomiplan, slik figuren først i kapittel 2 skisserer, har kommunens tjenesteområder en viktig rolle.

Kommunestyret er det organ som bestemmer innholdet i samfunnsdelen, og derigjennom hvilken retning vårt samfunn skal gå. Administrasjon ved hvert tjenesteområde har et selvstendig ansvar for å klarlegge hvilke av samfunnsdelens satsingsområder som angår dem og så svare dette i temaplaner og kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan for å følge opp.

Når Træna nå får en samfunnsdel vil kommunens Handlingsdel med økonomiplan vise og gi en omtale av hvordan samfunnsdelens satsingsområder følges opp. Dette kan gjøres i et innledende kapittel i økonomiplanen, og det kan også vises hvordan satsingsområdene følges opp under de enkelte tjenesteområdene. Årsoppgjøret/ Resultatrapportering vil vise om vi går i den retning som kommunestyret ønsker. Her vil utarbeidede indikatorer på hvert satsingsområde være et nyttig styringsverktøy når en skal vurdere måloppnåelse samt som grunnlag for videre politiske prioriteringer.

Satsingsområdene (samt hovedmål og delmål) tas opp til vurdering av nytt kommunestyre hvert fjerde år gjennom kommunal planstrategi. Første gang vil være i 2020.

